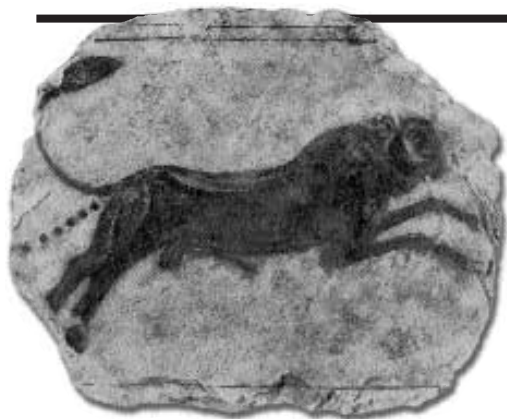

PAPYRUS

Nr. 1, juni 2004

Ekskrementer og mad:

Ægypternes forestilling om det onde

Paul John Frandsen

En fascinerende statusrapport om forskning i ægypternes kategorisering af det gode og det onde. Abstrakte begreber konkretiseres i til tider særdeles jordnære ting – som for eksempel afføring.

Side 4

16 En lyres omtumlede tilværelse

Lise Manniche

22 På klods i det gamle Ægypten

Henriette Koefoed

30 At rejse med firhjulstrækker i den vestlige ørken

Christian Tilly

38 Ægypten på museum

Lise Manniche

42 Blandede uvidenskabelige erindringer om Karl-G. Prasse

Anne Zeeberg og Suzanne Pelch

FASTE RUBRIKKER

44 Boganmeldelser

47 Siden sidst

ENGLISH ABSTRACTS

Paul John Frandsen

Excrements and food: the notions of evil in ancient Egypt

As part of his on-going studies on the subject of taboo, the author explains the notions of good and evil as seen by the Egyptians themselves. Human waste plays a considerable part in these sophisticated ideas.

Henriette Koefoed

Debt and Loan in Ancient Egypt

Financial problems were as much a feature of life in antiquity as they are today. Loan sharks and punishment for failed payment were the order of the day. As so often before we are particularly well informed as to the close-knit community of Deir el-Medina.

Lise Manniche

The turbulent life of the Leiden lyre

The 18th dynasty lyre was inscribed with a New Kingdom style love poem in the Graeco-Roman Period. It further underwent extensive restoration perhaps in antiquity as well as in the 19th century, as revealed by two unpublished drawings by the Scottish traveller, Robert Hay.

Christian Tilly

4WD travel in the Western desert

An account of the geography and geology of the Western desert, based on the author's previous travels in the area.

Anne Zeeberg and Suzanne Pelch

On the occasion of the 75th birthday of Karl-G. Prasse

Reminiscences on the life of an unusual man who had a brief encounter with Egyptology but then went on to create a written language for the Tuaregs.

OM FORFATTERNE

Paul John Frandsen, mag. art. i ægyptologi, er pt seniorforsker ved Humanistisk Center

Henriette Koefoed er PhD-studerende i ægyptologi ved University of Cambridge

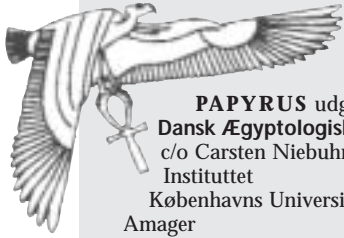
Annette Lerstrup er cand. phil. i ægyptologi

Lise Manniche, mag. art. og PhD i ægyptologi, er ekstern lektor ved Carsten Niebuhr Institutet og redaktør af Papyrus

Suzanne Pelch var tidligere studerende hos og sekretær for K.-G. Prasse

Christian Tilly er statsautoriseret revisor

Anne Zeeberg er tidligere bibliotekar ved Carsten Niebuhr Institutet

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr
Institutet

Københavns Universitet
Amager
Snorresgade 17-19
2300 København S

Hjemmeside
<http://www.daes.dk>

DÆS e-mail
<mailto:elin@inet.uni2.dk>
elin@inet.uni2.dk

Papyrus e-mail
lise@manniche.org

Bestyrelse
Torben Holm-Rasmussen
(formand)
Elin Rand Nielsen (næstformand)
Pia Adamsen (sekretær)
Tine Bagh
Paul John Frandsen
Lise Manniche
(Papyrus-repræsentant)
Jens Rosman
Birte Schoen (kasserer)

Papyrusredaktion
Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Annette Kjølbj (pt orlov)
Annette Lerstrup
Elin Rand Nielsen
Anne Zeeberg

Grafisk medarbejder
Merete Allen Jensen/Gangart

Tryk
P.E. Offset, Varde

Eftertryk kun tilladt med skriftlig
tilladelse fra redaktion og forfat-
tere.

Indlæg modtages gerne. Bortset
fra det redaktionelle stof dækker
bladets indhold ikke nødvendig-
vis redaktionens holdninger, da
PAPYRUS også er åben for debat.

ISSN 0903-4714

Forsidebillede: Tyrekamp.
Ostrakon fra Deir el-Medina, nu
i Metropolitan Museum of Art,
New York. (Foto Lise Manniche.)

Bagsidebilleder: Serapiskrone fra
Dusch. (Foto Kurt Hellelose.)
Lyrespiller fra TT 38. (Foto LM
fra tegning af Nina de Garis
Davies.)

Redaktionelt

Papyrus' redaktion bestræber sig for at være aktuel og bringe helt nyt om det meget gamle. Også i dette nummer kan vi tilbyde læserne noget, de ikke har læst om før. Paul John Frandsen, der i ganske mange år har beskæftiget sig med begrebet tabu, har i det forløbne år som seniorforsker ved Humanistisk Center haft mulighed for at koncentrere sig om at få sine tanker skrevet ned. De, der ikke havde mulighed for at være til stede ved et foredrag i marts måned i Diamanten, kan i Papyrus indhente det forsømte, for artiklen bygger i vid udstrækning på foredraget.

Redaktøren var i april til en "music workshop" på den store arkæologikongres i Berlin, hvor hun fremlagde nogle overraskende oplysninger om en lyre i Leiden. Den fremviser nogle organologiske særegenheder, som kan belyses yderligere af to 180 år gamle tegninger af instrumentet, der har ligget upåagtet hen i British Library i London. Det er dog nok lyrens indskrift, der er det mest bemærkelsesværdige: intet mindre end et nyt kærlighedsdigt til at berige den ægyptiske litteraturskat, som her præsenteres i oversættelse af Jürgen Osing, nu arbejdende i Berlin, men tidligere professor i ægyptologi ved Københavns Universitet.

Henriette Koefoed har nu i flere år studeret ved universitetet i Cambridge. Et af de emner, hun har beskæftiget sig med, er forholdene omkring låneaftaler i Ægypten, primært blandt beboerne i Deir el-Medina, som jo er en udtømmelig kilde til oplysninger om ægypternes dagligdag. Deres økonomiske problemer kan vi vist alle nikke genkendende til.

Christian Tilly har med medlemmer af DÆS foretaget flere rejser langt fra den slagne vej i den vestlige ørken. I hans artikel gives fakta om ørkenens geografi og geologi, og vi får del i de store glæder, der er ved at rejse i ørkenlandskabet trods de primitive forhold.

Endelig ønsker vi at markere, at en usædvanlig mand fylder rundt. Han startede sin karriere med en uddannelse i ægyptologi, var pioner indenfor undervisningen i det arabiske dagligdags talesprog (Cairo-dialekten) på Københavns Universitet, hvor redaktøren fulgte hans inspirerende timer i 1970'erne og 20 år senere i flere år delte kontor med ham på Carsten Niebuhr Institutet. Han var manden, der skabte tuaregernes skriftsprog, og han forfattede en omfattende tuaregisk-fransk ordbog til dem. Alt dette på trods af en livslang stærkt svækket hørelse, der gør bedriften endnu mere imponerende. Til lykke med de 75 år til Karl-G. Prasse.

LM